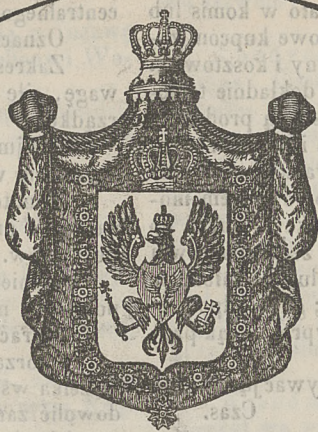

GAZETA W. Księstwa POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr.
na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Drezno, 3. Listopada. — W tej chwili ukonstytuowało się towarzystwo saskie zabezpieczeń hipotek, według uchwały w dniu dzisiejszym zapadłej na walnem zgromadzeniu, z kapitałem 1 miliona talarów wynoszącym.

Londyn, 4. Listopada. — Gladstone uda się jako nadzwyczajny komisarz rządowy do wysp jońskich, celem zbadania tamecznego stanu rzeczy, który nie jest najlepszy. Lord Derby znajduje się na zamku windsorskim.

Wiedeń, 4. Listopada. — Według nadeszłych wiadomości z Konstantynopola z d. 30. z. m. został zamianowany Derwisz basza naczelnym dowódcą wojska stojącego w Bośni, Hercegowinie i na granicy czarnogórskiej. W sprawie czarnogórskiej częste odbywały się posiedzenia dywanu.

Sztokholm, 30. Paźdz. — Celem zbadania i wykrycia ekonomicznych i finansowych stosunków szwedzkich wysadzono komitet. Członkowie tego komitetu są następujący: minister baron Fersmeden jako przewodniczący i panowie archiwaryusz państwa Nordström, kapitan Nannerskautz, fiskał wojenny Bennick, kupcy hurtowi Warburg i Lallerstedt i fabrykant Kokum.

Berlin, 5. Listop. — J. kr. w. książę rejent raczył nadać w imieniu Najj. króla obrońcy prawa i notaryuszowi radcy sprawiedliwości Schmidts w Minden, tudzież radcom sądu powiatowego Maynz w Dinslacken i Ebmejerowi w Rahden, order orla 4tej klasy, tudzież zamianować radcę sądu powiatowego Liebeltda radcą przy sądzie apelacyjnym tamże, prokuratora Schottekego w Lesznie radcą przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu i dyrektora sądu powiatowego Seibta w Gross-Strehlitz radcą sądu apelacyjnego w Szczecinie.

Berlin, 4. Listopada. — Co się tyczy utworzenia nowego ministerstwa, pisze Neue Preussische Zeitung, nie dotąd nie mamy pewnego. Dotychczasowi ministrowie podali się do dymisji po większej części. O nowych ministrach różnie obiegają pogłoski. Za rzecz pewną poczytują, że tajny radca bar. Schleinitz przeznaczonym jest na ministra spraw zagranicznych. Był on już w r. 1848 posłem w Hanowerze i w r. 1849 ministrem spraw zagranicznych aż do wstąpienia na ten urząd pana v. Radowitza. Odtąd nie był w czynnej służbie. Ministerstwo spraw duchownych ma otrzymać rzecz. tajn. nadradca rejencyjny v. Bethmann Hollweg, ministerstwo zaś wojny v. Bonin. generał dowodzący 7 korpusem armii. Podajemy te nazwiska bez żadnej rekojmii, tak jak nas doszły.

Korespondent berliński pisujący do gazety niemieckiej poznańskiej mówi: J. kr. w. książę rejent postanowił utworzyć nowe ministerstwo pod przewodnictwem księcia von Hohenzollern Sigmaringen. Oprócz tego obejmie ministerstwo spraw zagranicznych bar. v. Schleinitz. Być może, że pan Simons pozostanie na swój posadzie, jako minister sprawiedliwości. Ministerstwo spraw wewnętrznych ma objąć pan v. Auerswald, finansów pan v. Rabe, spraw duchownych pan v. Bethmann-Hollweg lub pan Witzleben. Książę von Hohenzollern Hechingen ma być prezesem ministerstwa bez teki. Po utworzeniu nowego ministerstwa mają zajść wielkie zmiany pomiędzy wyższymi urzędnikami i w kołach dyplomatycznych. Mówią, że były naczelnym prezes v. Bonin ma znów objąć urzędowanie. Uwaga publiczna nadzwyczaj teraz jest wyłożona, na kogo zleje J. kr. w. książę rejent swoje zaufanie.

Rosya.

W rosyjskim świecie literackim i dziennikarskim wielkie wrażenie zrobiła broszura Kokorewa. Zawiera ona trzy rozprawy w formie listów, w których poruszone jest mnóstwo pytań ekonomicznych, przemysłowych, handlowych i społecznych bardzo ważnych dla Rosyi a mogących się także odnosić do naszych stosunków. Wskażemy tu kilka z tych pytań.

Kokorew przedstawia zupełną obecnie niestosunkowość i niezgodę między życiem przemysłowym i spekulacyjnem a życiem rolniczym; przedstawia ile czynią usiłowań dla podniesienia przemysłu, szczególnie przemysłu zbytkowego, a jak mało dla podniesienia rolnictwa. Wykazuje dalej w samym przemysle fałszywy jego kierunek do wytwarzania wyrobów zbytkowych, co przypisuje zbytkowi rozpowszechnionemu w klasach wyższych. Píše on: »Stany wyższe i bogaci wprowadzając coraz więcej w swoje życie przedmioty zbytku, pozostawiły rolnictwo w swojej dawnej rutynie, i nie czynią żadnych usiłowań by podnieść to pierwsze źródło bogactwa narodowego. Cóż ztąd wypada gdy trzeba utrzymać równowagę handlową? Wszelkie towary i płody zagraniczne, które stały się dla nas niezbędnymi, musimy opłacać płodami surowcami ziemi naszej wysyłając je zagranicę. Gdy obok ciągłego wzrostu zbytku, nie troszczą się bynajmniej o udoskonalenie produkcji o zwię-

kszenie sił produkcyjnych ziemi; w koniecznem następstwie wyniknie, że ziemia nie będzie w stanie opłacać przedmiotów zbytku».

Dalej Kokorew utrzymuje, że nie tylko w Rosyi lecz w całej Europie przemysł porzucił drogę naturalną i praktyczną, i zwrócił się przeważnie do wyrabiania przedmiotów zbytku; autor smutnie przedstawia skutki tego nienaturalnego kierunku przemysłowego.

W istocie, jeżeli przypatrzymy się gorączkowej owiej ruchliwości dla podniesienia przemysłu zbytkowego i handlu zagranicznego, przyznać musimy, iż w porównaniu bardzo mało lub nie prawie nie dzieje się dla podniesienia rolnictwa i rzemiosł. Cała owa gorączkowa ruchliwość i przedsiębiorczość nie jest produkcyjna lecz spekulacyjna, pragnąca szybkiego choć mniej pewnego zysku i z bogacenia się.

O wpływie tej gorączki spekulacyjnej na bursy i banki, o wykrzywieniu ich przez tę chorobę, tak mówi Kokorew: »Pod złudną maską użyteczności publicznej pojawiła się w życiu społecznem europejskiem siła samodzierna, siła kilku bankierów, której wpływ despotyczny objawił się w ostatnich latach uciskiem na wszelkim ruchu na targach i na cenę pieniędzy, a w skutku tego na cenę przedmiotów pierwszej potrzeby, gdyż tylko za pomocą wartości pieniędzy oznaczyć można cenę kupionego przedmiotu.« Dalej mówiąc o konieczności oparcia handlu na zasadach szczerych, moralnych i humanitarnych, píše: Któż może nam wskazać dzisiaj jakiekolwiek miejsce w Europie, w którejby te zasady istniały w stosunkach handlowych i pieniężnych? Czy są niemi banki z ich eskomptami, z ich różnemi interesami i zdolnościami, jedne ze zdolnością ściągania wszystkich papierów wyobrażających kapitały często illuzyjne, drugie ze zdolnością pochłonięcia tego co daje rekojmie tym papierom, to jest metali? Czyż są niemi bursy z swą grą hazardowną i z swojemi spekulacyami czynionemi powiększej części bez żadnego zastanowienia się nad przedmiotem tych spekulacji, i bez żadnych wiadomości o potrzebach które mają tę spekulację wywołać? Czyż w istocie zasada stosunków handlowych polega na wzbogaceniu się lub zrujnowaniu w dniu jednym przez podniesienie się lub spadek różnych kursów, papierów, akcji i obligacji? W czym się ta spekulacja różni od rulety? Podobnego rodzaju stosunki handlowe i spekulacyjne zdolne są zepsuć obyczaje w całym kraju, odzwyczajając ludzi od pracy rozsądnej i produkcyjnej.

W innym liście zwraca Kokorew uwagę na handel wewnętrzny daleko ważniejszy niżli zagraniczny, którym się mocniej zajmują. Roczny obrót handlu zewnętrznego dochodzi do 200 milionów rsr., gdy tymczasem obrót handlu wewnętrznego wynosi podług obrachowań znanego ekonomisty Tegoborskiego, 1260 milionów rsr., z których 360 milionów wyobrażają przewyżkę stworzoną przez sam handel. Mimo wielkości tej liczby, Kokorew utrzymuje, iż rozwinięcie handlu wewnętrznego jest bardzo male w stosunku do sił Rosyi i w stosunku do innych krajów, że bardzo mało czynią w Rosyi dla ułatwienia i powiększenia tegoż handlu wewnętrznego.

Wszystkie prawie dzienniki rosyjskie a szczególnie dzienniki i przeglądy przedstawiające nowy kierunek w Rosyi, walczą przeciw Pszczole Północnej i przeciw jej redaktorowi Greczowi uchodzącemu za nieprzyjaciela ruchu obecnego w Rosyi. Przegląd miesięczny Sowremennik zamieścił świeżo nowellę w formie dramatycznej p. n. »Nauczyciel«, w której chłosta Grecza.

Korespondent z Petersburga do Wiener Zeitung donosi, iż rosyjskie pismo czasowe w Londynie wychodzące Kołokoł (Dzwon), którego wyszło dotąd 22 numerów, nabywa coraz większego wpływu w Rosyi. Korespondent mniema, że pismo to dla tego ma wziętość, iż jest zakazane; utrzymuje dalej, że wiele jest w niem fałszu i przesady, których jednak nie można w dziennikach rosyjskich zbijać i wytykać, gdyż nie można Kołokołu wymienić, a w ten sposób fałsze i przesady szerzą się bez przeszkody. Nadto Kołokoł obiega Rosyę powiększej części w piśmiennych odpisach, i korespondent mniema iż wiele rzeczy piszą na miejscu w Petersburgu, a pod tą firmą rozszerzają jakoby wyjątki z Kołokoła. Z drugiej strony każdy nierozważny czyn rządowy znajduje ostrą krytykę w tém piśmie. Teraz np. już cieszą się, jak obszerny przedmiot poda Kołokołowi dziwne rozporządzenie naczelnika wydziału leśnego w ministerstwie dóbr koronnych, ogłaszające, iż każdy urzędnik korpusu leśnego będzie »za złe sprawozdanie« przeniesiony do służby cywilnej w tym samym stopniu.

Najwięcej rozpowszechniony w Rosyi dziennik Wiadomości petersburskie, w obszernym artykule tyczącym się bezpośredniego połączenia dróg francuskich z niemieckimi za pomocą mostu na Renie, uderza na politykę Prus, iż podejrzliwym okiem patrzy na przedsiębiorstwo, będące rekojmiają pomysłowości obu narodów. Tenże sam dziennik w innym artykule przedsta-

wia siły wojenne Włoch i utrzymuje, że wszystkie państwa włoskie mogą razem postawić armię 300,000 żołnierzy liczącą.

Z świata przemysłowego jedną ważną podajemy wiadomość, iż zatwierdzone już zostało przez rząd towarzystwo bardzo użyteczne dla Ukrainy i Podola, to jest południowe towarzystwo komisyjne i handlowe, oraz żegluga parowej, na Dnieprze i Bohu. Już w r. z. mówiliśmy o użyteczności dla tych prowincji towarzystwa, któreby wprost z pierwszej ręki brało w komis lub zakupywało płody surowe od producentów i sprzedawało takowe kupcom zagranicznym a zarazem ułatwiałoby przewóz, dotychczas tak trudny i kosztowny. Zamieściliśmy nawet list z Ukrainy korespondenta znającego dokładnie tameczne stosunki, który szczegółowo obrachowuje ile zyskują ze stratą producentów pośredni kupcy zbożowi pośredniczący w handlu zbożem i płodami surowymi między producentem a kupcem zagranicznym; oraz ile wartość tych płodów się obniża przez kosztowność odstawy. Towarzystwo, o którym mówimy, będzie miało kapitał 20 mil. złr. rozdzielony na 20,000 akcji, każda po 1000 złr. — Połowa tego kapitału będzie użyta na urządzenie żegluga parowej na Bohu i Dnieprze, druga połowa na wydatki komisji i handlu, na założenie komptuarów i składów w różnych miejscach Ukrainy i Podola; gdyż odpowiadając swemu celowi, towarzystwo brać będzie płody surowe wprost z rąk producentów i zbywać kupcom zagranicznym.

W Odessie zawiezuje się towarzystwo zamierzające zaopatrywać ją w wodę do picia, której niedostaje temu miastu.

Czas.

Francya.

Paryż, 1. Listopada. — Dziś w dniu uroczystym, nie wychodzą żadne dzienniki. Bióra administracyjne, giełda zamknięte. Paryżanie tłumnie dążą na cmentarze odwiedzić zwłoki swych krewnych, rodziców, przyjaciół. Już wczoraj cmentarze zalegano. Dziś z rana po mszy odbyła się rada ministrów w St. Cloud, poczem cesarstwo udało się do Compiègne, gdzie się dwór z miesiąc zabawi.

— Niejaką sensacją sprawiło oświadczenie dziennika *Diario de Gobierno*, urzędowego pisma z Lizbony, głoszącego, że rząd portugalski w sporze z Francją uległ tylko gwałtowi. Ciekawi są, co tu na to odpiszą.

— Król bawarski, mówią, stara się przywrócić dawniejsze stosunki przyjazne między Neapolem a mocarstwami zachodnimi. Stosunki dyplomatyczne mają być odnowione już w Styczniu r. p., w którym to czasie odbędzie się ślub księcia Kalabrii.

— Środek, jakiego się rząd chwycił przeciw hr. Montalembert i panu Proudhon, uważają za błąd polityczny, nieprzynoszący nikomu, nawet cesarzowi żadnej korzyści.

Protokoły konferencji. (Ciąg dalszy).

Dodatek do protokołu III.

Przywileje i swobody Księstw. Stosownie do warunków stanowiących anatomie Księstw regulując stosunki ich z W. Portą, a które kilka hattiszeryfów uświęciło, stosownie również do art. 22 i 25 traktatu zawartego w Paryżu 30. Marca 1856 roku. Księstwa Multany i Wołoszczyzna używać będą nadal pod gwarancją zbiorową mocarstw kontraktujących, przywilejów i swobód jakie posiadają. Księstwa Multany i Wołoszczyzna utworzone zostaną pod nazwą Prowincji czyli Księstw połączonych.

Zwierzchnictwo sułtana. Obydwa Księstwa utrzymane zostają pod z wierzchnictwem J. Sułtańskiej Mości.

Hospodarowie. Władza wykonawcza reprezentowaną będzie w każdej prowincji przez hospodara wybranego dożywotnie.

Komitet centralny i zgromadzenie narodowe. Władza prawodawcza wykonywana będzie przez dwa zgromadzenia, zasiadające w Bukareszcie i Jassach i przez komitet ustawodawczy złożony z 9 członków z Wołoszczyzny i 9 z Multan wybieranych przez obydwie zgromadzenia z pomiędzy własnych członków.

Prawodawstwo. Komitet centralny zasiadać będzie w Fokszanach. Tworzyć on będzie ustawy powszechnego interesu wspólnie obu Księstwom. Do niego należy brać w nich inicjatywę i nakazywać ich ogłaszanie. Jednakowoż zanim ustawie stanowczą nada formę, zakomunikuje ją obu zgromadzeniom dla zebrania ich uwag, które o ile można uwzględnić powinien.

Hospodarowie proponować będą zgromadzeniom ustawy interesu miejscowego dla każdej prowincji, ustawy te nie staną się atoli wykonalne aż po zakomunikowaniu ich komitetowi, który ocenić ma czy się zgadzają z prawodawstwem powszechnem.

Budżet coroczny uważany będzie jako ustawa interesu miejscowego. Przygotuje go na każde Księstwo właściwy hospodar. Ustawa organiczna atoli oznaczająca rozmaite źródła dochodu zawotowaną będzie przez komitet centralny i żaden nowy podatek nie będzie mógł być zaprowadzony bez zezwolenia komitetu.

Ustawy zawotowane przez komitet centralny wspólne będą obu Księstwom, wyjąwszy pojedyncze wypadki, bądą one również tamże wykonalne.

Finanse. Budżet dochodów i wydatków, przygotowany dla każdego Księstwa za staraniem właściwego hospodara będzie rozbiierany, będzie mógł być w razie potrzeby poprawiony i staje się stanowczym dopiero po zawotowaniu przez komitet. Żaden podatek nie będzie mógł być zaprowadzony ani pobierany jeżeli nań niezezwoili zgromadzenia.

Armia. Milicje regularne istniejące obecnie w obu prowincjach otrzymają organizację jednakową tak, ażeby w razie potrzeby mogły się połączyć i tworzyć jedną armię, w ty celu komitet centralny nakaze odbywać peryodyczne przeglądy oficerom wybranym przez siebie, których obowiązkiem będzie czuwać nad zupełnem wykonaniem rozporządzeń dążących do zachowania milicyom charakteru dwu korpusów jednej armii; komitet centralny zamianuje również naczelnego dowódcę obu milicji ilekroć wypadnie je połączyć i mianowicie dla obrony terytorium. Chorągiew narodowa będzie ta sama dla obu korpusów armii moldo-wołoskiej.

Najwyższy rząd kasacyjny. Ustanowiony zostanie kasacyjny dla obu Księstw. Wyroki wydane przez sądy i orzeczenia trybunałów obu prowincji wyłącznie odsyłane będą do sądu kasacyjnego. Niepodległość członków tego sądu zabezpieczoną będzie przez zasadę nieodwołalności.

Połączenie cel, monet, poczt i telegrafów. Pomiedzy obu Księ-

twami istnieć będzie połączenie cel, monet, poczt i telegrafów i ustanowione zostaną pomiędzy nimi za staraniem komitetu centralnego, inne zarazem stosunki tej samej natury, pogodzić się dające z nową ich organizacją.

Biorąc za podstawę rozmaite wzwyż wymienione punkta, akt ostateczny organizacyi Księstw tak będzie ułożony, aby zapewnił jęj rozwój i wykonanie, winien przeto wprowadzić w życie ukonstytuowanie się zgromadzeń i komitetu centralnego i ustanowić modłę wyboru członków.

Oznaczyć atrybucye gospodarów,

Zakreślić stosunki rozmaitych władz pomiędzy sobą, ubezpieczyć ich powagę, siłę i niepodległość nieodzowną dla załatwienia spraw i utrzymania porządku;

Obejmować rozporządzenia zdolne zapewnić wykonanie ustaw, będących wynikiem władzy prawodawczej, wyroków wydanych przez sąd najwyższy.

Komitet centralny po utworzeniu swem przejmie się z swęj strony temi zasadami przystępując do rewizyi przepisów organicznych, które ułoży w kodeks praw.

Winien on uorganizować milicje obu Księstw i oznaczyć stosunki istnieć pomiędzy nimi mające, oraz przewidzieć nastąpić mogące ich połączenie.

Starać się o połączenie cel, monet, poczt i telegrafów.

Uporządkować zresztą wszystkie te środki, oraz inne, jakich wymaga wszelka wspólna służba, a to aby zapobiedz starciom pomiędzy władzami i zadowolić zarazem wymagania administracyi przezornęj i opartęj na zasadzie równości tak, aby wszyscy Moldawianie i Wołoszy byli równymi w obec poddańców i zarazem przypuszczalnymi do wszelkich urzędów w obu Księstwach, bez różnicy pochodzenia i religii.

Protokół IV.

Posiedzenie d. 10. Czerwca 1858. r. Protokół z poprzedzającego posiedzenia zostaje odczytany i zatwierdzony. Pełnomocnicy W. Brytanii i pruski proszeni są aby wyrazili zdanie swe o propozycjach uczynionych na przeszłym posiedzeniu przez pełnomocników francuskiego i austriackiego.

Pełnomocnik W. Brytanii mówi iż odwołał się do dworu swego i otrzymał rozkaz oświadczyć, iż jakkolwiek rząd królowej uznaje rewizję przepisów organicznych, jak to traktat z r. 1856 wskazuje, za najlepszą modłę postępowania, nienalega jednak aby ją konferencja przyjęła, jeżeli większość woli wejść w dyskusję nad dokumentem złożonym przez pełnomocnika francuskiego; lecz hr. Cowley zastrzega sobie wolność odnoszenia się do ustaw organicznych, ile razy uzna to za potrzebę.

Pełnomocnik pruski wyraża zdanie, że według art. 23, 24 i 25 traktatu paryskiego, przepisy organiczne i raport komisji europejskiej udowodniający pomiędzy innemi życzenie wyrażone przez dywany, tworzą całość, która jako taka przedłożoną jest do zbadania konferencji. We wszystkich częściach tej całości znajdują się pewne punkta ogólne, których rozbiór poprzedni wpływać winien na wszelkie dalsze postanowienia konferencji. Nie nie staje się na przeszkodzie według zdania pełnomocnika pruskiego, aby konferencja zbadała i rozbrała projekt, jaki który z jęj członków uważałby za stosowny przedłożyć jęj do oceny, wskazując najgłówniejsze punkta, któremi najprzód zająć się winna, jak to proponuje hr. Walewski. Hr. Hatzfeld gotów jest co do swęj osoby wejść natychmiast w dyskusję nad projektem przedłożonym przez pełnomocnika francuskiego.

Pełnomocnik rosyjski obstaje przy zdaniu, jakie na poprzednim posiedzeniu wyraził.

Pełnomocnik sardyński mówi, iż nowemi instrukcjami zezwany został, aby pozostał przy danem przez siebie zezwoleniu na propozycje pełnomocnika francuskiego, równie aby się trzymał uwag, jakie sądził się obowiązany konferencji uczynić.

Pełnomocnik turecki oświadcza, iż Porta jest zdania, że przyjmując modłę polegającą na rewizji przepisów organicznych, jako postępowaniu wskazanemu traktatem, nie można wykluczać rozbioru podstaw zawartych w dokumencie złożonym przez pełnomocnika francuskiego; że przeto spuszcza się w tej mierze na to, co konferencja postanowi.

Pełnomocnik austriacki mniema, że droga jaką obrać radził, byłaby najodpowiedniejszą traktatowi paryskiemu a tem samem najwłaściwszą do ułatwienia zgody. Biorąc jednak na uwagę fakt, że projekt o którym mowa, jakkolwiek nie jest bezwzględny wyrazem idei rządu francuskiego, przedłożony został przez pełnomocnika Francji jako podstawa do obrad i przyjęty do dyskusji przez pełnomocnika mocarstwa zwierzchniczego i innych członków konferencji, baron Hübnér, postępując w duchu pojednania, jaki rząd jego ożywia nie wzbrania się z swęj strony przystąpić do zbadania tego dokumentu. Winien on atoli uczynić uwagę, że udział jego w dyskusji, której dokument ten będzie przedmiotem nie pociąga koniecznie za sobą zezwolenia jego na zawarte w nim rozporządzenia, i zastrzega sobie wolność wystąpienia przeciwko niektórym z nich.

Konferencja postanawia przejść do rozbioru podstaw dostarczonych przez pełnomocnika francuskiego; rozumie się jednak, że przyzwolenie jakie pełnomocnicy dać mogą na każdą z tych podstaw w ciągu dyskusji, wtedy dopiero stanie się stanowczem jeżeli zgodzą się na całość owęj pracy.

Hr. Walewski czyni uwagę, że według brzmienia traktatu, konferencja powołana jest zawrzeć konwencję i że za pośrednictwem hattiszeryfu odpowiedniego warunkom tejże konwencji, odbyć się ma organizacja Księstw, że podstawy ogólne, jakie przedłożył konferencji do rozbioru winny otrzymać, jeżeli przyjęte będą, i gdy chwila nadejdzie do wygotowania tekstu konwencji, rozwój mogący upewnić ich wykonanie; że konferencja będzie musiała wtedy postanowić, czy sama zamierza przystąpić do jęj redakcyi, lub czy raczej wypada powierzyć ją komisji.

Pierwszy paragraf postaw ogólnych zostaje wzięty pod dyskusję i przyjęty w tej osnowie:

»Przywileje i swobody Księstw. Stosownie do warunków tworzących anatomie Księstw regulując stosunki ich z W. Portą; a które kilka hattiszeryfów a mianowicie z r. 1834 uświęciło, stosownie również do art. 22 i 25 traktatu zawartego w Paryżu w d. 30. Marca 1856 r. Księstwa Wołoszczyzna i Multany używać będą nadal pod zbiorową gwarancją mocarstw kontraktujących, przywilejów i swobód jakie posiadają.

Hr. Walewski odczytuje drugi paragraf tak ułożony: »Księstwa Multany

i Wołoszczyzna ustanowione zostaną pod nazwą Prowincyi czyli Księstw połączonych».

Pełnomocnik austriacki nie może przystać na tę mowę.

Pełnomocnik W. Brytanii przystanie na nią, jeżeli ostateczna organizacya, mająca się ustanowić, usprawiedliwi tę nazwę. Wolalby on w każdym razie wyraz Księstwa niż prowincyi i proponuje dodać po wyrazie Księstw połączonych wyrazy Multany i Wołoszczyzna.

Pełnomocnicy francuski, pruski, rosyjski i sardyński zgadzają na nazwę Księstwa połączone, i niemają nic przeciwko dodaniu wyrazów Multany i Wołoszczyzna, jak to pełnomocnik W. Brytanii zaproponował.

Pełnomocnik turecki oświadcza, iż przyjmie tę nazwę, jeżeli powiedzie mu się, jak ma nadzieję, zgodzić się względem innych punktów z wszystkimi pełnomocnikami.

Trzeci paragraf zostaje przyjęty w tych słowach:

»Zwierzchnictwo sultana. Obydwa Księstwa utrzymane zostają pod zwierzchnictwem sultana.«

Na propozycję pełnomocnika rosyjskiego zgodzono się, że konwencya obejmować będzie ścisłą definicyę sytuacji względem dworu zwierzchniczego, Księstw i mocarstw gwarantujących. Hr. Kisielew zastrzega sobie na późniejszej szczegółowe uwagi nad tym przedmiotem.

Konferencya przechodzi do rozbioru 3 paragrafu i stanowi, że władzę wykonawczą pełnić będzie w każdej prowincyi hospodar wybrany przez Księstwa, który od sultana otrzyma inwestyturę.

Pełnomocnik W. Brytanii zaproponował, aby hospodarowie byli dziedzicznymi; konferencya odracza przeto do innego posiedzenia postanowienie czy zamianowanie ma być dożywotnie lub dziedziczne.

Ponieważ przystąpić nie można do wyboru hospodarów, aż nowa organizacya wprowadzona będzie w życie, konferencya mniema, że pierwsi hospodarowie winni być zamianowani innym sposobem. Zastrzega sobie nadal co do tego sposobu, równie jak co do trwania władzy pierwszych tych hospodarów. (Następują podpisy.)

Protokół V.

Posiedzenie 14. Czerwca 1858. Protokół z poprzedniego posiedzenia zostaje odczytany i zatwierdzony.

Konferencya obraduje nad następującym paragrafem: »Komitet centralny. Zgromadzenia narodowe. Władza prawodawcza wykonywana będzie przez dwa zgromadzenia zasiadające w Bukareszcie i Jassach i przez komitet centralny złożony z 9 członków z Wołoszczyzny i 9 z Moldawii, wybranych przez obydwie zgromadzenia z pomiędzy swych członków.«

Pełnomocnik austriacki przypuszcza zasadę dwóch zgromadzeń prowincjonalnych, lecz niemoże się zgodzić na utworzenie komitetu centralnego, wspólnego obu Księstwom.

Pełnomocnicy: francuski, angielski, pruski, rosyjski, sardyński i turecki, przyjmują w zasadzie z rozmaitych powodów, utworzenie korporacyi wspólnej obu Księstwom, warując sobie dalsze porozumienie się co do złożenia władzy tej korporacyi wspólnej. Mniemają oni że atrybucye jej winny być kombinowane w duchu zachowawczym i w sposób taki iżby żąd powstanie nie mogło żadne jakiegobądź wtargnięcie w atrybucye władzy wykonawczej w obu Księstwach.

Konferencya obradować będzie na przyszłym posiedzeniu nad złożeniem i atrybucyami korporacyi wspólnej obu Księstwom. (następują podpisy.)

Protokół VI.

Posiedzenie 19. Czerwca. Protokół z poprzedniego posiedzenia zostaje odczytany i zatwierdzony. Konferencya bada kwestye odnoszące się do władzy prawodawczej i stanowi:

»Że w każdej prowincyi będzie zgromadzenie wyborecze.

Że metropolita i biskupi dyecezalni zasiadać w niem będą *de jure* jak dawniej.

Że przystąpieniem zostanie do ułożenia prawa wyborczego, polegającego na własności ziemskiej.«

Pełnomocnicy: francuski, angielski, pruski, rosyjski, sardyński i turecki przystają:

»Aby korporacya wspólna obu Księstwom złożoną była z 16 członków, 8 Moldawian i 8 Wołochów. Czterej wybrani będą przez każdego hospodara z pomiędzy członków zgromadzenia, lub z pomiędzy osób które piastowały wysokie dostojeństwa w kraju, a cztery z każdego zgromadzenia wzięci z jego łona; korporacya wspólna zasiadać będzie w Fokszanach.«

(następują podpisy.)

Protokół VII.

Posiedzenie 3. Lipca. Protokół z poprzedzającego posiedzenia zostaje odczytany i zatwierdzony. Po odbytych obradach konferencya zgadza się co następuje:

»Ustawa organiczna oddana zostaje pod opiekę korporacyi wspólnej.

Korporacya wspólna przygotowuje ustawy interesu powszechnego, wspólne obu Księstwom i poddaje ustawy te za pośrednictwem hospodarów pod obrady zgromadzeń.

Hospodarowie z swjej strony będą mogli czynić korporacyi wspólnej propozycye, jakie zdawać im się będzie potrzebnem zamienić w projekta do ustaw wspólnych obu Księstwom.

Korporacya wspólna ma się szczególniejszj zająć zgodnie z hospodarami i zgromadzeniami ułożeniem kodeksu cywilnego, karnego, handlowego i procedury.

Korporacya wspólna poda hospodarom środki ulepszeń w różnych gałęziach administracyi wspólnej, zwracając uwagę ich na nadużycie, których uchylenie wydawać im się będzie potrzebnem.

W razie gdyby się okazała niejedność w zgromadzeniach względnie ustaw interesu wspólnego, podanych im pod obrady, obowiązkiem będzie korporacyi wspólnej starać się przywrócić zgodę pomiędzy niemi.

Hospodarowie zaproponują właściwym zgromadzeniom ustawy interesu miejscowego na każde Księstwo, lecz ustawy te hospodarowie dopiero zatwierdzą po zakomunikowaniu ich korporacyi wspólnej, która oceni czy się zgadzają z ustawą organiczną.

Ogłaszanie ustaw interesu miejscowego równie jak interesu wspólnego, należy do hospodarów.

Budżet przychodów i wydatków przygotowany dla każdego z Księstw przez właściwego hospodara, będzie mógł być poprawiony i staje się stanowczym dopiero po zawtórowaniu przez zgromadzenia.

Żaden podatek nie będzie mógł być stanowiony, jeżeli nań zgromadzenia nie zezwoliły. (Dalszy ciąg nastąpi).

Anglia.

Londyn, 1. Listopada. — Pod dniem 23. Paźdz. piszą z Lizbony do Times: Cieszyłbym się, gdybym mógł powiedzieć, że w sprawie okrętu »Charles Georges« rząd angielski nie okrył się hańbą; ale nie mogę zaprzeczyć faktu, że nam sprawa ta więcej przyczyni niepopularności, niżeli Francyi. Zamiast wsparcia, na jakie Portugalia, stary sprzymierzeniec nasz, zasługiwała w sprawie handlu niewolnikami, całą instrukcyę lorda Malmesburego można w tych kilku zebrać słowach, żeby rząd portugalski sprawę tę załatwił, czyniąc zadość wymaganiom Francyi. W tem utajona była skazówka, że w razie starcia Anglia nie przyjdzie Portugalii w pomoc. Gdyby na przyszłość miał który minister angielski wyrzucić Portugalii, że nie wypełnia układów, mających na celu zmniejszenie handlu z niewolnikami, tedy pewnie nie bez przyczyny tłumaczyć się będzie mogła sprawa okrętu »Charles Georges«.

Galicya.

Kraków, 30. Paźdz. — Donoszą nam w tej chwili o wypadku jaki się zdarzył we wtorek w nocy w Brzazowicach między Gdowem a Myślenicami. Jest tam przy głównym gościńcu murowana karczma niedaleko dworu dookoła otoczona chałupami. W nocy z 26. na 27. b. m. około godziny pierwszej zrabowano tamecznego bogatego arendarza, zabrawszy mu w pieniądzech, srebrach i klejnotach na kilkanaście tysięcy złr. mkr. Rabusiów było jak się zdaje ośmiu w odzieży chłopskiej; przybyli oni na wozach, a pod pozorem że chcą wódki, weszli do karczmy którą im sam arendarz otworzył. Tam związawszy go i jego żonę, zbili ich nie mało, grozili arendarzowi że mu oczy dłuikiem wydłubią, jeśli nie wyda gdzie ma klucze od skrzyni żelaznej do której się dobyć nie mogli, a otworzywszy wreszcie skrzynię zabrali wszystko co w pieniądzech i klejnotach, nie tykając ani sukien ani innych mniejszej wartości przedmiotów. Zważywszy że rabunek ten dokonany został przy drodze i w pobliżu mieszkań, zadziwiać musi zuchwalstwo złoczyńców. Pomimo poszukiwań żandarmeryi i poszkodowanego, nie wykryto jeszcze dotąd sprawców. Czas.

Kronika miejscowa.

Poznań, 5. Listopada. — Jego Arcybiskupia Mość wydał następujący list pasterski z powodu wyborów do wszystkich JJ. XX. rządców kościołów, następującej osnowy:

X. LEON PRZYŁUSKI

z Boskiego zmiłowania i z łaski świętej stolicy Apostolskiej arcybiskup gnieźnieński i poznański, legat urodzony, prałat domowy i asystent tronu Jego Świątobliwości Ojca s. itd. itd.

Z powodu nadchodzących oborów deputowanych na sejm krajowy, tak przeważnie na sprawy Kościoła św. i Państwa wpłynąć mających, umyśliłmy przepisać modlitwy, które po wszystkich kościołach odprawiać się będą, aby Najwyższy do uskutecznienia dobrych oborów łaską Swoją świętą udarować nas raczył. — Postanawiamy przeto niniejszem, aby wszyscy kapłani od 24tej niedzieli po Świątkach aż do końca oborów w mszy świętej codziennie dodawali kollektę: *Deus, qui corda fidelium*, i aby przez ten czas co niedzielę kollekta wspomniana w języku ojczyстым po kazaniu z ambony nabożnie odmawiana była.

Wzywając Was, najmilsi Moi dyecezanie, do serdecznego udziału w tychże modlitwach, interes Kościoła s. i Państwa na celu mających, a zatem ku Waszemu własnemu dobru zmierzających, napominamy Was zarazem w Panu naszym Jezusie Chrystusie, abyście stosownie do nauki Kościoła s. katolickiego wsparci łaską Boską, o którą błagamy, usilnie w tej sprawie działali, gdyż wtenczas dopiero błogosławieństwa Boskiego z synowskiem zaufaniem od Ojca Niebieskiego spodziewać się możemy. Czyńcie dla tego wiernie i sumiennie zadość obowiązkowi, który prawo na Was złożył; niechaj każdy z Was, któremu służy takowe prawo, nie zaniedbuje z niego przez sumienny udział w oborach korzystać, i tym sposobem przyczynić się do zachowania i pomnożenia dobra kościelnego i krajowego. Obierzcie w tymże celu mężów, którzy prawdziwe dobro ojczyzny pojmują i takowe rozkrzewiać się starają; a przede wszystkim obierzcie dobrych katolików i wiernych poddanych, którzy oddają co jest cesarskiego cesarzowi, a co Boskiego Bogu... Obierzcie takich mężów, którzy przez życie dobre zasłużyli sobie na Wasze zaufanie, którzy przez dzieła chrześciańskiej miłości dostateczną podają rękojmię, że im chodzi o interes Kościoła s. i krajowy, nie zaś o własną korzyść, i że dobra wszystkich klas społeczeństwa zarówno i bezstronnie bronić zamierzają. Albowiem jak po dobrych owocach poznać dobre drzewo, tak po dobrych uczynkach dobrego męża. Tak postępując zadość uczynicie Waszemu sumieniu i wymaganiom rozumnych ludzi.

Przy oborach starajcie się przede wszystkim o miłość chrześciańską, która się najbardziej okazuje w zgodzie; dla tego łączcie się z tymi, których bogobojność i czystość obyczajów są Wam znajome, ponieważ po stronie takich zwyciężają i prawie zawsze głos ludu jest głosem Boga samego. Nie słuchajcie zaś takich, którzy Was rozdwoić i do stronnictw uwieść i nakłonić się starają; bo rozdwojenie jesteście słabymi, a kto Was osłabi, ten nieprzyjaciółom Waszym to jest ludzom zły woli dopomaga, i przez to Waszą sprawę w ich ręce oddaje. Nie słuchajcie też doradców, którzy wiary św. nie uważają za najwyższy Wasz interes, ani za prawdziwą podstawę kojarzenia i jednoczenia się. Zataić przytem wam nie możemy, iż znajdują się i tacy przeciwnicy, którzy podległość Kościoła św. katolickiego gwarantującą, zupełnie znieść pragną.

Nakoniec oświadczamy Wam, że przy terażniejszym niedostatku kleru, kapłanów od obowiązków pasterskich na dłuższy czas uwolnić i dla tego urlopu na sejm krajowy udzielić im nateraz nie możemy.

Niniejsze nasze postanowienie ma być odczytanem z ambony w pierwszej

niedzielę po odebraniu takowego bezpośrednio przed modlitwą, zwyż przepisana.

Dan w pałacu naszym arcybiskupim w Poznaniu w uroczystość Wszystkich Świętych. R. P. 1858.

† Leon, Arcybiskup. (M. P.)

Do
wszystkich JJ. XX. Rządzców kościoła.

X. Ołyński.

— Wczoraj wyprowadzono zwłoki śp. Leopolda Koehlera profesora przy szkole realnej tutejszej na miejsce wiecznego spoczynku. Przewodniczył konduktowi żałobnemu JW. biskup Stefanowicz, a towarzyszyli rektorowie, profesorowie, nauczyciele i uczniowie szkół tutejszych, dzieląc po zgonie tak zanego, zdolnego i miłego nauczyciela powszechny smutek, którego tłumaczem wymownym nad samym grobem był ks. Zawadzki. Dziś odbyło się nabożeństwo żałobne za zgasłego w kościele św. Marcina.

Swarzędz, 3. Listopada. — Wczoraj wieczorem około godziny 10. wybuchnął ogień u mydlarza Jana Kluga, który mógł stać się przyczyną wielkiego nieszczęścia, ile że większa część domostw przyległych pokryta jest szkodami i mogła się łatwo zająć. Tutejsi mieszkańcy, jako też z przyległych wsi raczo brali się do obrony i wkrótce ograniczono płomienie na swoje ognisko. Wielką pomoc dał dziedzic z Gortatowa, który przybył z wozami i ludźmi; nawoził wodę z jeziora, bo w mieście jęj brakło i tym sposobem przyłożył się wielce do przytłumienia pożaru.

Lwów ek, 3. Listopada. — Pan Kasiński sprawował przez 13 lat urząd pierwszego nauczyciela przy szkole katolickiej w Lwówku, a sprawował go z tą gorliwością, która cechuje każdego zanego człowieka, starającego się sumiennie wypełniać obowiązki swego powołania. Gorliwość tę obok rzadkiej zdadności w jego zawodzie wynagradzając władza rządowa, powołała p. Kasińskiego do Poznania na nauczyciela praktycznego przy tamtejszem seminaryum nauczycielskiem; a obywatele Lwówka, czując stratę, którą przez jego przeniesienie ponoszą i uznając zasługi, jakie przez ten czas położył we względzie wychowania i wykształcenia ich dźiatwy, wyprawili z wdzięczności p. K. na dniu 31. Paźdz. wieczernę pożegnawczą, w której także współpracownicy jego parafialni i kilku obywateli narodowości niemieckiej wzięli udział.

Czcigodny proboszcz nasz ks. Hebanowski, gorliwy o dobro kościoła i szkół parafialnych, wniósł pierwszy toast na cześć p. K. a w pięknej, ujmującej przemowie wystosowanej do niego, wystawiwszy ścisły związek szkoły z kościołem i zależność pierwszej od drugiego, oddał zasługom p. K. publiczne nader zaszczytne świadectwo, oświadczając, że p. K. pracując na tej fundamentalnej zasadzie jako dobry syn kościoła i gorliwy pomocnik pasterza dusz dopełniał jak najwierniej swego powołania.

Następowały inne toasty wśród najszczerzych oświadczeń wdzięczności, szacunku i życzeń na przyszłość tak ze strony obywateli, jako i ze strony władzy świeckiej, reprezentowanej w osobie burmistrza miasta, które nareszcie zakończył jeden z obywateli, składając p. K. w imieniu rodziców najserdeczniejsze podziękowanie. Obywatele Lwówka nie pamiętają podobnego zgromadzenia w swem mieście. Tak więc p. K. w nagrodę za swe prace trzynastoletnie zjednął sobie powszechny szacunek i miłość. Życzyć sobie tylko należy, aby w tym duchu religijnym, z tą gorliwością wszyscy nauczyciele działali.

Rozmaite wiadomości.

— Spotrzebowanie bawełny w Europie wżaga się rok za rokiem. Przed ośmiesiąt laty dostatecznym był dowóz w trzechsetnej części tego co dzisiaj, a przed szesnastu nie wychodziła jak szesnasta część tego co teraz przerabiają fabryki. Sama Anglia przerabia dwie trzecie całego przywozu surowej bawełny, i potrzebowałaby teraz bez machin do fabrykowania materji z tej bawełny nie mniej jak 91,380,000 ludzi, zatem tyle co całą ludność Francji, Austrii i Prus. Angielskie fabryki wyrobów bawełnianych mają parowe maszyny o sile 88,000, i hydrauliczne maszyny o sile 9150 koni; które poruszają 20,000,000 wrzecion, i według p. Arago, przedą co roku nie dłuższą 51 razy jak odległość słońca od ziemi, czyli 2000 milionów pocztowych mil długości. Od 1781 do 1785 roku spotrzebowwały fabryki bawełny tylko 10,809,000 funtów, zaś od r. 1851 do 1858, podniosła się potrzeba na 711,500,000 funtów, a w samym tylko roku 1856 już na 913,800,000 funtów.

Wiadomości literackie.

Kraków. — „Biblioteki Polskiej“ wydawanęj przez Kazimierza Turowskiego a wytłaczanęj w drukarni Czaśu, wyszło 5 zeszytów: 152, 153, 154, 155 i 156. Wszystkie należą do oddziału polityczno-historycznego. W czterech pierwszych (152, 153, 154, 155) wydawnictwo „Biblioteki Polskiej“, uzupełniając ogłoszone już przez siebie dzieła Łukasza Górnickiego, jednego z najznakomitszych prozaików polskich, oddrukowało dwa jego pisma: pierwsze „Droga do zupełnej wolności“; drugie „Lucyusza Annaeusza Seneki o Dobrodziejstwach, ksiąg siedmiom, przekładania J. M. p. Łukasza Górnickiego.“ Pierwsza, oryginalna rozprawa „Droga do zupełnej wolności“, przypisana w przedmowie późniejszego wydawcy królowi Janowi Kazimierzowi, jestto pisemko drobnych rozmiarów, lecz znakomitej wartości tak pod względem formy, stylu i wybornego języka, jak treści, bo rzuca światło na wewnętrzny wysoko wykształcony ustrój rzeczypospolitej za czasów zygmontowskich. Autor widząc psujący się ten organizm rzeczypospolitej przez swawolę prowadzącą do niewoli, przedstawia jaką jest droga do prawdziwej wolności i daje rady względem naprawy rzeczy publicznej. Drugie znacznych rozmiarów pismo: Rzecz o Dobrodziejstwach z Seneki wyjęta, nie jest prostem tłumaczeniem ważnego dzieła literatury łacińskiej, jak raczej jego przerobieniem i zastosowaniem do stosunków polskich. Prosty nawet przekład tak wybornym językiem, wysoką nadawałby już pismu temu wartość. Dzieło to Górnickiego wydane po raz pierwszy w Krakowie 1593 r., a którato edycja jest dzisiaj bardzo rzadka, ogłaszane było drukiem dwa razy w wieku zeszłym (1772 i 1779), a teraz po raz czwarty oddrukowane jest w „Bibliotece Polskiej.“

Zeszyt 156 zawiera dwie krótkie a treściwe rozprawy Szymona Starowolskiego. W pierwszej p. n. „Prawy rycerz“, poprzedzonęj przedmową „Do szlachetnego rycerstwa wszystkich prowincyj koronnych“, opisuje autor prawego rycerza wskazując zacność stanu rycerskiego, jego obowiązki, różnice

rycerza-obywatela od żołnierza który bije się za żold mu płacony; dalej mówi o prawach, cnotach i miłości rycerza ku ojczyźnie. Drugie pismo Starowolskiego w tym zeszycie zamieszczone: „Pobudka albo rada na zniesienie Tatarów perekopskich“, jest jedną z owych rozpraw politycznych a raczej odezw do współobywateli, nacechowanych szerokim poglądem i zdrowym rozumem, a pisanych przez ludzi znających z praktyki stosunki kraju i mających udział w jego sprawach. Autor przedstawia, że aby zapewnić pokój i pomyślność rzeczypospolitej a wlać sąsiadom Turczynowi i Rosyi uszanowanie dla niej, potrzeba zabezpieczyć stale granice południowe i oprzeć je o naturalne zapory, a to wypędzając z wybrzeży czarnomorskich i z Tauryki czyli z Krymu najezdniczych i łupieżczych Tatarów, którzy co rok niszczą najpiękniejsze prowincje rzeczypospolitej i popychają do wojny przeciwko niej Turczyna i Wołosę; dalej radzi aby zajmąwszy Krym i wybrzeża czarnomorskie od ujścia Dniepru do ujścia Dunaju, umocnić je zamkami i osadzić koloniami; do wykonania zaś tego wszystkiego podaje środki. Nakoniec przedstawia jak oparcie granic o morze Czarne, nie tylko zabezpieczy lecz ożywi i podniesie żyzne prowincje południowe; jak trzeba wówczas naprawić porty w Oczakowie i Białogrodzie, osadzić koło nich ludność żeglarską z pod Gdańska i Rygi, a pokazuje nawet jak łatwo połączyć morze Czarne z Bałtykiem przekopawszy pięciomilowy kanał z Berezyny do Dźwiny.

Cz.

Kr. loterya w Berlinie.

Berlin, 4. Listopada. — W dalszem ciągnięciu 4tej klasy 118tej kr. klasycznej loteryi padła główna wygrana 40,000 tal. na nr. 36,707. 1 wygrana 10,000 tal. na nr. 689. 1 wygrana 5000 tal. na nr. 50,372. 1 wygrana 2000 tal. na nr. 4616.

25 wygranych po 1000 tal. na nra 5629. 6948. 7200. 10,035. 22,498. 22,579. 25,097. 28,460. 40,932. 41,375. 45,654. 49,083. 50,173. 58,997. 59,786. 60,015. 61,570. 63,159. 74,788. 82,938. 84,027. 85,287. 85,852. 92,235 i 94,495.

52 wygrane po 500 tal. na nra 1806. 5694. 8321. 10,642. 15,372. 15,728. 16,161. 16,590. 17,794. 23,624. 24,294. 24,861. 25,254. 25,746. 29,322. 29,413. 30,766. 31,252. 32,025. 32,354. 35,300. 37,642. 38,579. 39,311. 40,148. 40,223. 42,648. 46,027. 49,376. 49,847. 57,006. 57,767. 58,884. 62,498. 63,951. 65,162. 67,793. 69,198. 71,110. 71,496. 72,372. 72,613. 74,563. 79,006. 80,762. 87,915. 89,671. 90,151. 93,276. 93,702. 93,919 i 94,043.

64 wygrane po 200 tal. na nra 182. 5579. 6421. 7960. 10,222. 12,656. 13,148. 13,791. 17,070. 17,156. 17,265. 20,023. 20,185. 21,077. 24,006. 24,377. 24,795. 26,413. 26,806. 26,916. 27,677. 34,084. 34,381. 34,740. 34,948. 35,297. 36,586. 36,849. 36,873. 40,174. 43,142. 43,972. 49,844. 50,525. 52,374. 52,505. 52,835. 54,717. 55,740. 56,651. 57,804. 59,133. 60,131. 60,351. 61,599. 64,869. 70,585. 71,296. 72,275. 73,273. 73,476. 74,900. 75,963. 79,349. 79,494. 80,187. 86,472. 87,413. 89,128. 90,276. 93,197. 93,491. 94,611 i 94,992.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 4. Listopada 1858.

Zyto (węcel po 25 szefli) po nieco niższym cenie z początku, w końcu dobrze trzymało się w cenie; na Listopad 42 $\frac{7}{12}$ pl., na Listopad Grudzień 42 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ pl., na Grudzień 42 $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ pl., na Grudzień Styczeń 42 $\frac{7}{12}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ pl., na Styczeń Luty 43 $\frac{1}{2}$ —43 pl., na wiosnę 44 $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ pl.

Okowita (beczka po 9600 $\frac{0}{0}$ Trallesa) przy małym odbycie, nieco niżęj płaćila; na miejscu (bez beczki) 13 $\frac{7}{12}$ —14 $\frac{1}{2}$ (z beczką) na Listopad 14 $\frac{1}{2}$ pl., na Grudzień 14 $\frac{1}{2}$ pl., na Grudzień Styczeń 14 $\frac{1}{2}$ pl., na Kwiecień Maj 15 $\frac{1}{2}$ pl.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 4. Listopada.

Pszenica 50—80 tal.

Zyto 44 $\frac{1}{2}$ —45 tal., na Listopad i Listopad Grudzień 44—43 $\frac{3}{4}$ —44 tal., na Grudzień Styczeń 44 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ — $\frac{5}{8}$ tal., na Styczeń Luty 45—45 $\frac{1}{2}$ tal., na Kwiecień Maj 46 $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tal., na Maj Czerwiec 37 tal.

Owies 35—42 tal., na wiosnę 31 $\frac{1}{2}$ tal.

Olej rzepiowy 14 $\frac{1}{2}$ tal., na Listopad i Listopad Grudzień 14 $\frac{1}{2}$ — $\frac{5}{12}$ tal., na Grudzień Styczeń 14 $\frac{3}{4}$ — $\frac{5}{8}$ tal., na Styczeń Luty 14 $\frac{3}{4}$ tal., na Luty Marzec 14 $\frac{1}{2}$ do $\frac{5}{8}$ tal., na Kwiecień Maj 14 $\frac{1}{2}$ — $\frac{5}{8}$ tal.

Okowita 17 $\frac{3}{4}$ tal., tal., na Listopad Grudzień 17 $\frac{7}{12}$ — $\frac{5}{12}$ tal., na Grudzień Styczeń 17 $\frac{7}{12}$ tal., na Styczeń Luty 17 $\frac{3}{4}$ tal., na Luty Marzec 18 tal., na Kwiecień Maj 18 $\frac{3}{4}$ tal.

Szczecin, 4. Listopada.

Pszenica 63—68 tal., na Listopad Grudzień 61 tal., na wiosnę 66 $\frac{1}{4}$ tal.

Zyto 43 tal., na Listopad Grudzień 43 tal., na wiosnę 46 tal.

Olej rzepiowy na Listopad 14 $\frac{1}{2}$ tal., na Listopad Grudzień 14 $\frac{1}{2}$ tal.

Okowita na Listopad Grudzień 20 $\frac{5}{8}$ proc., na wiosnę 19 $\frac{5}{8}$ proc.

Przybyli do Poznania 5. Listopada.

BAZAR: Maryański z Popowic, hr. Dąbski z Kołaczkowa, Rogaliński z Cerekwicy. **HOTEL RZYMSKI BUSCHA:** Berger z Szczecina, Sturtzel z Chwałkowa, Nagel z Freyburga, Damme z Kassel, Fränkel z Bydgoszczy.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: Reiche z Rozbitek, Jagow z Scharpenhof, Łupiński z Polski, hr. Ogińska z Góry, Grix, Gooss, Garcia, Oberwald i Norden z Berlina, Bärwald z Nakła, May z Londynu, Wistensohn i Hecht z Aachen.

HOTEL DU NORD: Drwęski z Starkowca, Mańkowska z Rudek, Noak z Niechanowa, Święciecki z Rogówka.

OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Klug z Mrowina, Płuczyński i Banaszkiwicz z Ulejna.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: bar. v. Winterfeld z Gośliny, v. Winterfeld z Skoków, Säuberlich z Windorf, Herzog z Oborzysk.

POD CZARNYM ORŁEM: Ciemiński z Biechowa, Szulczewski z Boguniewa, Pałac z Buku, Budziszewski z Książka, Drzeński z Nowogodworu.

HOTEL PARYZKI: Weicht z Gnewin, Borowicki z Smolar, Kierski z Białężyńa, Sempołowski z Gowarzewa, Jasiński z Kordos.

HOTEL BERLINSKI: Schwarz z Monachii, Stahn z Dobrzycey, Drygalski z Seiffersdorff.

HOTEL BUDWIGA: Niklass z Bielaw, Melzer z Wronek, Fischer, Schwarz i Rosenberga z Kempna, Mendelsohn z Miłostawia.

POD BARANKIEM: Hirsekorn, Scheibe i Mursiński z Tomysła.

(Dodatek)

OBWIESZCZENIE.

Podług przepisów ustawy z dnia 30. Maja 1849. względem wykonania wyborów deputowanych do drugiej Izby i regulaminu z dnia 31. Maja 1849. ustanowiliśmy oddziały, do których wyborcy pierwotni podług opłacanych stałych podatków rządowych i tutejszego gminnego podatku od dochodów należą, lub należećby mogli, gdyby prawnie od opłaty podatku klasycznego i stałych podatków komunalnych nie byli uwolnieni. Ogólny spis oddziałowy na tutejszym ratuszu, ekstrakty zaś z niego dla każdego okręgu wyborczego, które tworzą zarazem dotyczące obwodu listy oddziału, w tych lokalach, w których dnia 12. m. b. wybory obiorców nastąpić mają

w dniach 6., 8. i 9. m. b.

publicznie wyłożone będą. Kto spis za nierzetelny albo niezupełny uważa, może w przeciągu powyższych trzech dni piśmieunie donieść albo do protokołu nam podać. Następujący wykaz wskazuje odgraniczenie okręgów wyborczych, liczbę obiorców mających być obranymi w każdym okręgu i jego oddziałach, przewodniczących obiorom i ich zastępców, lokale, w których wybory dla każdego okręgu odbywać się mają, tudzież czas dnia, w ciągu którego listy oddziałowe dla każdego okręgu dnia 6., 8. i 9. m. b. publicznie wyłożone będą.

WYKAZ.

Numer pierwotnego okręgu obiorczego.	Odgraniczenie okręgów obiorczych (grunta oznaczone są policyjnymi numerami ulic).	Liczba obiorców się mających A. w 1. oddziale. B. w 2. oddziale. C. w 3. oddziale.	A. Przewodniczący obiorom. B. Jego zastępca.	Miejsca obiorów w pojedynczych okręgach obiorczych.	Czas dnia podczas którego dnia 6., 8. i 9. m. b. listy oddziałowe publicznie wyłożone będą.
I.	Stary rynek 37—44. Szeroka ulica 16—30. Butelska ulica 1—14. Klasztorna ulica 14—16. Ślósarska ulica 3—5. Garbarska ulica 19 — 22, 35—37.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca kancelaryi Knorr. B. Kupiec Freudenreich.	Sala handlowa w budynku wagi miejskiej.	Po południu od 2. do 4. godziny.
II.	Butelska ulica 15—23. Stary rynek 45—52. Wodna ulica 1—14. Klasztorna ulica 3—8, 17, 18. Ślósarska ulica 6. Garbarska ul. 16—18, 38—40.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Kup. August Herrmann. B. Kupiec Salomon Brisk.	Sala posiedzeń magistratu.	Przed południem od 9. do 12. godziny.
III.	Stary rynek 1—36, 53—60. Wrocławska ulica 1—9. Wodna ulica 30, 31. Kozia ulica 3, 26, 27. Gołębia ulica 2, 3, 6, 7. Jezuicka ulica 1—12.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Au. B. Radzca sądu ziem. Ribbentrop.	Sala posiedzeń reprezentantów na ratuszu.	Przed południem od 9. do 12. godziny.
IV.	Klasztorna ulica 1, 2. Wodna ulica 16—29. Klasztorna ulica 19, 20. Kozia ulica 1, 2, 28—30. Gołębia ulica 1. Nowy rynek 1—17.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Mamroth. B. Fabrykant pojazdów Weltinger.	Dawniejsze Gimnazjum St. Maryi Magdaleny przy ulicy Gołębiej na 1. piętrze.	Po południu od 4. do 6. godziny.
V.	Garbarska ul. 7—15, 43—48. Przedmieście Grobli 1—45. Garbarska ulica 41, 42.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca handl. Bielefeld. B. Radzca rach. Walther.	Szkoła na przedmieściu Grobli Nr. 1.	Po południu od 4. do 6. godziny.
VI.	Ulica za bramką 2—6, 9—14. Ulica wszystkich St. 1—4. Garbarska ulica 1—6, 49—55.	A. — 1. B. — 2. C. — 1. Ogółem 4.	A. Rektor Hiescher. B. Buchhalter kasy głównej reg. v. d. Goltz.	Dom szkolny przy ul. Wszyst. Świętych na parterze po lewej stronie.	Po południu od 4. do 6. godziny.
VII.	Garbarska ulica 56, 57. Przedmieście Kolumbia 1—20. Strzelecka ulica 5—22. Długa ulica 1—6, 12. Zielona ulica 1—7.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Buchhalter kasy głównej reg. Zeller. B. Cieśla Jeziorowski.	Dom szkolny przy ul. Wszyst. Świętych na parterze po prawej stronie.	Po południu od 4. do 6. godziny.
VIII.	Rybaki 1—33. Długa ulica 7, 8. Półwieś 9—21.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Rewizor mierzniczy Zielke. B. Sędzia powiat. Crousaz.	Sala w domu przy ul. Wrocławskiej Nr. 30. parter.	Po południu od 4. do 6. godziny.
IX.	Półwieś 3—8, 29—35. Nr. hip. 126, 153. Długa ulica 10, 11, St. Marcin Nr. hi. 19/12. Nowe ogrody. Ogrodowa ulica 1—3, 12—20. St. Marcin Nr. hip. 285. Piekary 2—11, St. Marcin Nr. hip. 286. St. Marcińska ulica 1—9. Wysoka uliczka 4, 5. Strzelecka ulica 1—4, 23—26.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Przełożony biura kapitan Blumberg. B. Radzca ekonom. Wendland.	Sala w Odeum.	Przed południem od 9. do 12. godziny.

Numer pierwotnego okręgu obiorczego	Odgraniczenie okręgów obiorczych (grunta oznaczone są policyjnymi numerami ulic).	Liczba obierać się mających obiorców A. w 1. oddziale. B. w 2. oddziale. C. w 3. oddziale.	A. Przewodniczący obiorom. B. Jego zastępca.	Miejsca obiorów w pojedynczych okręgach obiorczych.	Czas dnia podczas którego dnia 6., 8. i 9. m. b. listy oddziałowe publicznie wyłożone będą.
X.	Wrocławska ulica 10—40. Półwieś 1, 2. Szkólna ulica 9—14. Gołębia ulica 5. Stary rynek 61—68. Nowa ulica 1. Sierotka uliczka 8. Kozia ulica 10, 11.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Jonas. B. Dyrektor Dr. Brennecke.	Szkoła przy ulicy Szkolnej.	Po południu od 4. do 6. godziny.
XI.	Nowa ulica 2—5. Wilhelmowska ulica 12—19. Plac Wilhelmowski 1—10. St. Marcińska ulica 68—87. Podgórna ulica 1—15.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Właściciel drukarni Rosenstiel. B. Referendarz Lüpke.	Dom sierot (pierwsze piętro) przy ulicy Nowej Nr. 6.	Przed południem od 9. do 12. godziny.
XII.	St. Marcińska ulica 11—38. St. Marcińska ulica Nro. hip. 340. Piekary 12—21. Ogrodowa ulica 4, 9—11. Mała Rycerska ulica 268, 295 do 297, 307.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Kup. Schellenberg. B. Radzca sądu powiat. Fest.	Dom szkolny przy ulicy St. Marcina Nr. 21.	Po południu od 4. do 6. godziny.
XIII.	St. Marcińska ulica 40—46. St. Marcińska ulica Nr. hip. 75a., 75c., 190, 191. Wałowa ulica 1—4. St. Marcińska ulica 54—67. Młyńska ulica 7, 8, 10—12b. Rycerska ulica 7—10. Berlińska ulica 11—16.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca regenc. Bernuth. B. Radzca poczty Bauer.	Sala w domu Haupta przy ulicy St. Marcina Nr. 71.	Przed południem od 9. do 12. godziny.
XIV.	Stary rynek 70—91. Nowa ulica 6, 7. Wilhelmowska ulica 4—11. Fryderykowska ulica 1—15. Zamkowa ulica 1—5. Zamkowa góra 1—6. Franciszkańska ulica 1, 2. Kramarska ulica 10—17.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Kaatz. B. Radzca rach. Jäckel.	Dom sierot (drugie piętro) przy ulicy Nowej Nr. 6.	Po południu od 4. do 6. godziny.
XV.	Wilhelmowska ulica 21—30. Wilhelmowski plac 11—17. Lipowa ulica 1—6. Rycerska ulica 1, 2. Nowomiejski rynek 10. Fryderykowska ulica 16—33. Młyńska ulica 1, 2. Magazynowa ulica 4, 10—13. Działowy plac 1—3.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Dähne. B. Nadradzca reg. Bunting.	Sala w domu Żychlińskiego przy ulicy Fryderykowskiej Nr. 28.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XVI.	Berlińska ulica 20, 26—34. Rycerska ulica 11—15. Nowomiejski rynek 1, 3, 5, 6. Młyńska ul. 3—5, 14 a.—18. 20—22. Królewska ulica 1—21. Magazyńska ulica 5—9. St. Wojciech Nr. hip. 127. Grunta za wałami przed Berlińską bramą: St. Marcin 124, 200, 201, 240, 244, 248, 265, 282. Wiatraki 1—15.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta major Treskow. B. Dyrektor policyi Bärensprung.	Lokal Hildebrandta w domu przy Królewskiej ulicy Nr. 18.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XVII.	Ulica St. Wojciecha 10—50. Przepadek 34—39, 41, 47 do 50, 70—74. Mała garbarska ulica 1—11.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Dyrektor muzyki Vogt. B. Stolarz Gerstel.	Grunt Gerhardta na małych Garbarach Nr. 3/4.	Przed południem od 10. do 12. godziny.

Numer pierwo- tnego okręgu obięrcze- go.	Odgraniczenie okręgów obięrczych (grunta oznaczone są policyjnymi nume- rami ulic).	Liczba obrać się maja- cych obięrców A. w 1. oddziale. B. w 2. oddziale. C. w 3. oddziale.	A. Przewodniczący obięrcem. B. Jego zastępcza.	Miejsca obięrców w pojedynczych okręgach obięrczych.	Czas dnia podczas którego dnia 6., 8. i 9. m. b. listy oddziałowe publicznie wyłożone będą.
XVIII.	Wilhelmowska ulica 1—3. Magazyńska ul. 1, 2, 14, 15. Plac działowy 5—10. Ulica St. Wojciecha 1—9. Sapieżyński plac 1—7. Wronecka ulica 1—11. Marszalska ulica 1—4. Kramarska ulica 18—20. Fryderykowska ulica 34—38.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Kramarkie- wicz. B. Komisarz auk- cyjny porucz- nik Zobel.	Hotel Budwiga przy placu kame- laryjnym.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XIX.	Wronecka ulica 12—17. Małe Garbary 18, 19. Stawna ulica 1—5. Mokra ulica 1. Żydowska ulica 15—31.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Kupiec Salo- mon Jaffe. B. Piwowar Muschner.	Dom szkolny przy małych Garbarach Nr. 18.	Po południu od 4. do 6. godziny.
XX.	Dominikańska 5, 6. Wronecka ulica 18—25. Mokra ulica 2—4. Żydowska ulica 1 — 11, 32, 33, 34. Kramarska ul. 1—19, 21—25. Szeroka ulica 1—8. Stary rynek 92—100.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Kupiec An- nuss. B. Kupiec Hart- wig Mam- roth.	Sala w domu Fisch- bacha przy ul. Wro- nieckiej Nr. 18.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XXI.	Szeroka ulica 9—14. Szevska ulica 1—20. Dominikańska ulica 1—3. Garbarska ulica 23—29. Mała Garbarska ulica 12—17. Szyperska ulica 2, 3. Szyperska ulica 4—11. Garbarska ulica 30—34. Szeroka ulica 15. Wenecka ulica 1—16. Chwaliszewo 1—15, 90—98. Na Tamie 4.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Kupiec Her- mann Baarth. B. Kupiec Teo- dor Baarth.	Dom szkolny (pier- wsze piętro) przy ulicy małych Gar- bar Nr. 18.	Po południu od 4. do 6. godziny.
XXII.	Chwaliszewo 1—15, 90—98. Na Tamie 4. Chwaliszewo 16—51, 66—89.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Kupiec Zygmunt Engel. B. Garbarz Gün- ter.	Sala w domu Wei- tza przy ul. Wro- nieckiej Nr. 4.	Przed południem od 9. do 12. godziny.
XXIII.	Chwaliszewo 16—51, 66—89.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Radzca miasta Thayler. B. Kupiec Rudolf Krüger.	Pokój Dyrekcyi biednych (na pier- wszym piętrze) na ratuszu.	Po południu od 3. do 6. godziny.
XXIV.	Wenecka ulica 17—19. Przedmieście Tum 1—17, 19, 21—32, 34—37. Ostrówek 14—20. Zagórze 119—136. Chwaliszewo 52—65. Chwaliszewo tylne 4—7. Na Tamie 1—3. Przedmieście St. Rocha 1—28.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Burmistrz Gu- derian. B. Kupiec F. A. Krüger.	Szkoła na przed- mieściu Chwali- szewa.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XXV.	Ostrówek 1—12, 21—29. Śródka. Zawady.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Nauczyciel To- parkus. B. Naucz. Baeck.	Seminarjum nau- czycielskie na przedmieś. Śródka.	Po południu od 4. do 6. godziny.
XXVI.	Osoby wojskowe: Sztab Król. komendy jeneralnój. Sztab 10. dywizyi. Sztab Król. Komendantury. 5. skombinowany batal. rezerwy. 2. oddział piechoty 5. pułku artyl. Oddział forteczny 5. pułku artyl. Intendantura 5. korpusu.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Major Stosch. B. Kapit. Schau- mann.	Sala jadalna dla officerów w Forcie Berliński.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XXVII.	Sztab Kr. 10. brygady kawalerji. 1. szwadron 2. (przybocznego) pułku huzarów. 2. szwadron 2. (przybocznego) pułku huzarów. 2. szwadron huzarów 2. pułku obrony krajowej. 1. batalion 18. pułku obrony kraj. Komenda fortyfikacyi i pionierów. Depot artylerji. 5. brygada żandarmeryi. Batalion trenów.	A. — 1. B. — 1. C. — 1. Ogółem 3.	A. Podpułkownik Flies. B. Kapitan Da- nielowski.	Sala jadalna wko- szarach kawalerji przy ulicy Maga- zynowej.	Przed południem od 9. do 12. godziny.

Numer pierwotnego okręgu obiorczego.	Odgraniczenie okręgów obiorczych (grunta oznaczone są policyjnymi numerami ulic).	Liczba obiorczych mających obiorców A. w 1. oddziale. B. w 2. oddziale. C. w 3. oddziale.	A. Przewodniczący obiorom. B. Jego zastępca.	Miejsca obiorów w pojedynczych okręgach obiorczych.	Czas dnia podczas którego dnia 6., 8. i 9. m. b. listy oddziałowe publicznie wyłożone będą.
XXVIII.	Sztab Król. 20. brygady piechoty liniowej. 1. batalion 10. pułku piechoty. 2. batalion 10. pułku piechoty.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Jenerał Roon. B. Major Studnitz.	Sala jadalna dla officerów w Forcie Wildeckiej.	Po południu od 2. do 4. godziny.
XXIX.	Sztab Król. 19. brygady piechoty liniowej. 1. batalion 7. pułku piechoty. 2. batalion 7. pułku piechoty.	A. — 2. B. — 2. C. — 2. Ogółem 6.	A. Pułkown. Sommerfeld. B. Kapitan Quedenfeld.	Sala jadalna większa w Forcie Winiarskiej.	Przed południem od 9. do 12. godziny.
XXX.	Batalion fizylerski 7. pułku piechoty.	A. — 1. B. — 1. C. — 1. Ogółem 3.	A. Podpułkownik Szymborski. B. Kapitan Geduhn.	Sala jadalna mała w Forcie Winiarskiej.	Po południu od 2. do 4. godziny.

Wyborcy pierwotni mający w tutejszej gminie prawo głosowania, w listach oddziałowych wykazani, zwołują się niniejszemu na wybór obiorców w przeznaczonych lokalach obiorczych na dzień 12. m. b. z rana o 8. godzinie.

Poznań, dnia 4. Listopada 1858.

Magistrat.

OBWIESZCZENIE.

Prowizye półroczne ziemskie za termin Bożego Narodzenia 1858 przez interessentów płacić się mające, będą w kassie prowincjonalnej Ziemstwa od dnia 12. do włącznie 31. Grudnia b. r. od godziny 8ej do 12ej przed południem z wyłączeniem dni świątecznych i niedzielnych odbierane. Prócz gotowizny przyjmowane tylko być mogą stóśownie do §. 236. Regulaminu Kredytowego kuponów w tymże terminie płatne.

Wyplata kuponów zacznie się z dniem 2. Stycznia, a skończy się z dniem 16. Stycznia 1859. Okaziciele kuponów winni dołączyć wykaz przez nich podpisany, obejmujący nazwę dóbr, numer, kwotę i termin płatności kuponów, a to nie tylko w terminie rzeczonym, ale i po takowym przy wnioskach piśmiennych do Dyrekcji Jeneralnej Ziemstwa o wyplata kuponów czynionych, inaczey takowe zwróć się na koszt i ryzyko przesyłającego.

Okazicielowi Talonów wydawać się będą w kassie nowe arkusze kuponowe za złożeniem wykazu przez nich podpisanego, obejmującego nazwę dóbr, numer i kwotę od dnia 18. Stycznia do włącznie 18. Kwietnia 1859. później zaś potrzebne jest w tym celu zgłoszenie się piśmienne do Dyrekcji.

Ostrzega się, iż kassa prowincjonalna Ziemstwa podczas poboru prowizyi i wyplaty kuponów nie przyjmuje pieniędzy w godzinach południowych.

Kto więc do 12tej godziny w południe dnia 31. Grudnia b. r. nie zapłaci prowizyi niemniej czyje pieniądze z poczty do rzeczonego terminu kassy nie dojdą, winien będzie zapłacić prowizyą za przewłokę Regulaminem Kredytowym przepisaną.

Nadmienia się jeszcze, iż odkładający zapłatę prowizyi na dnie ostatnie, wystawieni być mogą na długie czekanie w lokalu kassowym dla zbytniego natoku w tym czasie, czego uniknąć placąc wcześniej a zwłaszcza pieniędzmi należycie uporządkowanymi, lub papierami większej wartości.

Poznań, dnia 30. Października 1858.

Dyrekcya Prowincjonalna Ziemstwa.

Na walne zebranie towarzystwa upiększenia odbyć się mające w dniu 13. Listopada r. b. po południu o godzinie 4tej na sali posiedzeń Król. prowincjonalnego Kollegium szkolnego, w celu obradowania nad warunkami, pod którymi ogród na Kuhn-dorfie przez Inspektora plantacyów Bartholda posiadany, przez towarzystwo do użytku objęty być ma, jako też do oboru nowego Sekretarza, zapraszamy szanowych członków uprzejmie.

Poznań, dnia 3. Listopada 1858.

Dyrekcya towarzystwa upiększenia.

Walne Zebranie Towarzystwa Naukowej Pomocy powiatu Inowrocławskiego odbędzie się dnia 16. Listopada w Inowrocławiu w mieszkaniu kupca Pana Wituskiego o godzinie 11tej przed po-

łudniem, na które Komitet powiatowy, wszystkich członków, jako też tych co mają chęć przystąpić do Towarzystwa, uprzejmie zaprasza.

Guwernantka, Polka, biegła w muzyce i francuskim języku, życzy sobie przyjąć miejsce do jednej lub dwóch małych panienek. O bliższych warunkach dowiedzieć się można pod adresem: **J. A. S.** poste restante Poznań.

Guwerner, do średnich klass gimnazjalnych i wyżej doprowadzający, szuka umieszczenia. Wiadomość, **P. P.** poste restante Carthaus!

Nauczyciel domowy poszukuje miejsca. Bliższą wiadomość udzieli ekspedycya gazety.

Przedaż baranów

w zarodowej owczarni w **Lubosinie** pod Pniewami rozpocznie się dnia 15. Listopada r. b.

Sprzedaż baranów.

W owczarni mej zarodowej znanej z drowia i wełnistości, rozpocznie się sprzedaż baranów w dniu 15. Listopada r. b.

Zbarzewo (Bargen) pod Wschową.

Aulok Mielecki.

SIMONA HOTEL CARNI zur Stadt Rom

Albrechtsstrasse Nr. 17. (siedmnaście)

w Wrocławiu

poleca się niniejszemu Prześwietnej podróżującej Publicznosci.

Talara nagrody

odbierze oddawca zgubionego małego medalioniku z portretem, w ekspedycyi tej gazety.

Wódka Żytnia karólkowa.

Przezemnie fabrykowaną i ogólnie lubioną **wódkę żytnią karólkową** sprzedaje jak dawniej tak i teraz po 11 Sgr. butelkę Szanowni konsumenci, którym na tém zależy, aby **prawdziwy** fabrykat odebrali, zechcą uważać dokładnie na etykietę i kapsulkę z moją firmą. Za zwróconą butelkę każdą oddaję 1½ Sgr.

Edward Kantorowicz,
w Rynku 89., ulica Kramarska 11.

PIWO JAŁOWCOWE,

przedniego gatunku, poleca

A. Batkowski.

Prawdziwe holenderskie likwory jako, Crème de Mocca, de Curaçao, de Vanille, Anisette, oraz imbir indyjski smażony i w suchej konfiturze co tylko odebrał i poleca **Antoni Pfizner,**

ulica Wrocławska Nr. 14.

Jutro w sobotę dnia 6. List. są u mnie peklowane wieprzowe nogi z chrzanem lub kapustą.

L. Mastowski.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 4. Listopada 1858	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	100½	—
dito	4½	—	100½
dito z roku 1856.	4½	—	100½
dito z roku 1853.	4	94	—
Oblię długu skarbowego	3½	—	84½
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	84	—
dito miasta Berlina	4½	—	100½
dito dito	3½	—	82½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej . . .	3½	84½	—
dito Prus Wschodnich	3½	—	81½
dito Pomorskie	3½	84½	—
dito dito	4½	—	92
dito W. X. Poznańskiego	4	—	98½
dito W. X. Pozn. (nowe).	3½	—	88½
dito Szląskie	3½	85	—
dito Prus Zachodnich	3½	—	81½
Bilety rentowe Poznańskie	4	92	—
Louisdory	—	—	109½
Akeye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk. .	4	—	86½

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	od			do		
	tal.	sgr.	fn.	tal.	sgr.	fn.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	25	—	3	—	—
Pszonicy średniej	2	5	—	2	10	—
Pszonicy ordynaryjnej	1	17	6	1	22	6
Żyta przedniego, szefel	1	25	—	1	26	3
Żyta lżejszego	1	21	3	1	22	6
Jęczmienia dużego, szefel	1	1	—	1	3	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel	—	—	—	—	—	—
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—	—	—
Grochu na pastwę	—	—	—	—	—	—
Rzep zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1	10	—	1	15	—
Koniczyna czerwona	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	12	6	—	15	—
Masła, garniec	2	15	—	2	25	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w Z. c. . . .	—	—	—	—	—	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80½ Tral. .	13	17	6	14	2	6
dnia 4. Listopada	13	17	6	14	2	6
dnia 5.	13	17	6	14	2	6